

Voorwoord

Alleen samen kunnen we een veilig Venlo maken. Veiligheid is immers een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Zowel van de gemeentelijke overheid als van onze inwoners. Wie zich veilig voelt en weet dat zijn omgeving veilig is, kan en zal veel makkelijker mee doen in onze samenleving. Een omgeving waarin je, wie je ook bent of wat je achtergrond ook is, wordt gerespecteerd, maakt het ook nog eens makkelijker jezelf verder te ontwikkelen.

Deze gedeelde verantwoordelijkheid is het uitgangspunt van dit document: het integraal veiligheidsbeleid. Integraal veiligheidsbeleid is een breed begrip. Aan de ene kant geven de bewoners van Venlo aan overlast te ondervinden van auto's die te hard rijden, hondenpoep en rommel op straat. Dat zijn leefbaarheidsproblemen waar zij zelf – al dan niet in samenwerking met de gemeente - een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing. Aan de andere kant neemt de overheid haar verantwoordelijkheid met betrekking tot veiligheidsvraagstukken zoals het streven om overlast en criminaliteit terug te dringen of gepaste aandacht te hebben voor ontwikkelingen rondom radicalisering.

De gemeenteraad formuleert elke vier jaar doelen met betrekking tot veiligheid. Net als de meeste Nederlandse gemeenten legt Venlo die doelen vast in een integraal veiligheidsbeleid (IVB). Het college van burgemeester en wethouders, de burgemeester en de verschillende veiligheidspartners krijgen daarmee de opdracht om vanuit hun verantwoordelijkheid die doelen te halen. Het voorstel aan de gemeenteraad komt uiteraard niet uit de lucht vallen. De veiligheidspartners, burgers en ook leden van de gemeenteraad hebben daarbij vooraf hun inbreng gehad. En dat levert een grote toegevoegde waarde op, op weg naar een nog veiliger Venlo.

Antoin Scholten
Burgemeester van Venlo

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
2	De veiligheidsanalyse	5
3	Strategisch kader	6
3.1	Strategische visies.....	6
3.2	Strategische uitgangspunten	7
3.3	Strategische partners	11
3.4	Flankerend beleid	13
4	Doelstelling en prioriteiten	14
4.1	Doelstelling	14
4.2	Inhoudelijke hoofdkoers/missie.....	15
4.3	Prioriteiten	16
4.3.1	Prioriteiten op basis van beleving van de burger ('woonoverlast')	16
4.3.1.1	Jeugdoverlast	16
4.3.1.2	High Impact Crimes (HIC)	17
4.3.1.3	Fietsendiefstal	19
4.3.2	Prioriteit naar verantwoordelijkheid van de overheid: ondermijnende criminaliteit	19
5	Overige strategische thema's.....	21
5.1	Veiligheidsveld 1: Veilige woon-en leefomgeving	21
5.2	Veiligheidsveld 2: Bedrijvigheid en veiligheid	21
5.3	Veiligheidsveld 3: Jeugd en veiligheid	21
5.4	Veiligheidsveld 4: Fysieke veiligheid	22
5.5	Veiligheidsveld 5: Integriteit en veiligheid	22
6	Organisatie en coördinatie	24
6.1	Interne sturing.....	24
6.1.1	Bestuurlijke coördinatie	24
6.1.2	Ambtelijke coördinatie	24
6.2	Externe sturing	24
6.3	Planning en control cyclus	25
7	Begroting	26
8	Managementsamenvatting.....	27
9	Tevens: in te zetten instrumenten.....	28
10	Bijlage 1: samenvatting evaluatie IVB 2011-2014	30

1 Inleiding

Dit beleidsplan, het integrale veiligheidsbeleid 2016-2019, geeft antwoord op de *wat*-vraag: Wat gaan we doen om de veiligheid in Venlo de komende jaren te verbeteren.

De gemeente heeft 'de regierol' op veiligheid. Hiertoe zijn 3 bevoegde organen te onderscheiden:

- De gemeenteraad: stelt kaders en ambities vast;
- Het College van Burgemeester en Wethouders: formuleert beleid;
- De burgemeester: openbare orde en veiligheid.

Betrokken partners zijn onder andere politie, Veiligheidsregio Limburg-Noord, ondernemers, scholen, welzijnsinstellingen en bewoners.

Het veiligheidsbeleid heeft raakvlakken met andere gemeentelijke beleidsterreinen, zoals jeugd, horeca, gezondheid, evenementen, verkeer en handhaving. Tevens zijn de nieuwe Jeugdwet en de WMO, op basis waarvan gemeenten onder andere sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk zijn voor de veiligheid 'achter de voordeur', van belang. Gemeenten moeten hiertoe beschikken over en invulling geven aan een Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling: Veilig Thuis.

Integrale veiligheid is dan ook een verantwoordelijkheid van het voltallige College.

Het College van Burgemeester en Wethouders heeft ervoor gekozen ook voor dit nieuwe beleidsstuk de **methode Kernbeleid Veiligheid** (VNG) te volgen. Deze methode wordt door veel gemeenten in Nederland gebruikt voor het opstellen van lokale veiligheidsplannen.

De verdeling van het veiligheidsdomein dient tevens als basis voor het openbaar ministerie en de politie om op overzichtelijke wijze gegevens aan gemeenten te verstrekken.

De methode verdeelt het terrein van de integrale veiligheid (sociale en fysieke veiligheid) over 5 velden waarin specifieke activiteiten worden onderscheiden:

1. Veilige woon- en leefomgeving
2. Bedrijvigheid en veiligheid
3. Jeugd en veiligheid
4. Fysieke veiligheid
5. Integriteit en veiligheid

Leeswijzer

De in hoofdstuk 2 van dit IVB opgenomen evaluatie is aan de hand van de methode Kernbeleid veiligheid uitgevoerd. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 het strategisch kader van het integraal veiligheidsbeleid geschetst. Er wordt ingegaan op de strategische uitgangspunten van het beleid, de overige strategische kaders en de (samenwerking met) strategische partners. Tevens wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste flankerende beleidsprocessen.

Vervolgens zijn in hoofdstuk 4 de met partners afgestemde prioriteiten uitgewerkt en in hoofdstuk 5 worden de overige thema's benoemd. Hoofdstuk 6 gaat in op de ambtelijke en bestuurlijke coördinatie en hoofdstuk 7 gaat in op de begroting. Hoofdstuk 8 bevat een managementsamenvatting en in hoofdstuk 9 zijn de in te zetten instrumenten opgenomen.

2 De veiligheidsanalyse

In voorbereiding op het nieuwe IVB is de veiligheidssituatie in kaart gebracht middels een met eerdere besluitvorming vastgestelde evaluatie van het IVB *Venlo duurzaam Veilig 2011-2014* (raadsinformatiebrief 2015/61). In dit hoofdstuk een korte samenvatting per veiligheidsveld. In de bijlage (1) zijn de algemene conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie opgenomen.

Algemene conclusies en aanbevelingen

Het veiligheidsgevoel van de Venlose burger is vanaf 2011 gestegen van 6.6 tot 6.9. Hiermee is de doelstelling van het IVB niet geheel behaald.

Er is sprake van een algemeen dalende trend van het aantal geregistreerde incidenten.

Per wijk bestaat verschil in de mate waarin een bepaalde factor van invloed is op het (on)veiligheidsgevoel van de bewoners. De komende beleidsperiode wordt dan ook de focus gelegd op veiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken op wijkniveau.

Veiligheidsveld 1: Veilige woon- en leefomgeving

De mate van ervaren sociale overlast houdt direct verband met het aantal door de politie geregistreerde incidenten op wijkniveau. Geconstateerd is dat een succesvolle aanpak onderhoud vergt om de cijfers laag te houden. Dit vraagt een investering van partners in de integrale aanpak van veiligheidsproblematieken. Flexibiliteit te worden geborgd voor 'nieuwe' vraagstukken, zoals de stijging van het aantal geregistreerde 'verwarde personen'.

Veiligheidsveld 2: Bedrijvigheid en Veiligheid

De geïntensiverde samenwerking met verschillende partners heeft een positief resultaat opgeleverd. Het aantal geregistreerde incidenten is afgenomen en samenwerking tussen ondernemers op bedrijventerreinen is opgestart.

Nader onderzoek dient te worden gedaan naar de oorzaak van de stijging van onveiligheidsgevoel in uitgaansgelegenheden in Venlo-Centrum.

Veiligheidsveld 3: Jeugd en Veiligheid

De ernst van de jeugdoverlast is verminderd. De gemiddelde leeftijd van jongeren die betrokken zijn bij het veroorzaken van overlast daalt naar het niveau van basisschoolleeftijd. De samenwerking met en tussen partners, waaronder het Voortgezet (Speciaal) Onderwijs en het Primair Onderwijs, in de aanpak van onderliggende problematiek bij *overlastgevende jongeren* dient te worden versterkt.

Veiligheidsveld 4: Fysieke veiligheid

Dit veiligheidsveld is in 2013 toegevoegd aan het IVB om de verbinding met het fysieke domein te waarborgen. Hieronder worden de thema's verkeersveiligheid, brandveiligheid, externe veiligheid en rampenbestrijding en crisisbeheersing geschaard. Geconcludeerd kan worden dat stappen zijn gezet om dit veld structureel op te nemen in het IVB.

Verkeersproblemen blijven, ook volgens de VM2014, onverminderd belangrijk voor de inwoners.

Veiligheidsveld 5: Integriteit en Veiligheid

De samenwerking met het RIEC, en de daarbij betrokken partners, kent elementen die aan verbetering onderhevig zijn. Dit geldt zowel voor de bovenlokale- als de lokale aanpak van georganiseerde criminaliteit. Gezien de actualiteit en de uitvoering van de nieuwe WMO 2015, wordt het thema *Veilig publieke taak* toegevoegd aan veiligheidsveld 5.

Tevens wordt gedurende de beleidsperiode een samenwerkingsproces radicalisering/polarisatie in.

3 Strategisch kader

3.1 Strategische visies

De Strategische Visie 2030, die de richting aangeeft als een kompas voor de toekomst, stelt: op buurtniveau is de saamhorigheid sterk toegenomen en daardoor is de onveiligheid 'sterk' gedaald. Op basis hiervan wil de gemeente zich, ook voor wat betreft veiligheid, gaan richten op het buurt- en wijkniveau.

De inhoudelijke vertaling van deze Strategische Visie 2030 is opgenomen in de Ruimtelijk Fysieke Structuurvisie en, voor het thema sociale veiligheid leidend, de *Sociale Structuurvisie* 'Ik ken jouw naam, jij de mijne. Samen zijn wij Venlo' (2012).

Hierin is de belangrijkste opgave voor het sociale domein verwoord als:

Het vermogen van de stad om iedere inwoner van Venlo een veilige leefomgeving te bieden met voldoende mogelijkheden om mee te doen.

Deze opgave is nader uitgewerkt in vier uitgangspunten¹, waarvan *'Iedereen heeft recht op een veilig bestaan en werkt mee aan een veilige leefomgeving'* de leidraad vormt voor het thema veiligheid. Je veilig voelen dan wel veilig zijn, is de basis om mee te kunnen doen, te kunnen functioneren en jezelf te ontwikkelen.

Met het raadsprogramma Openbare orde en Veiligheid zijn hier vervolgens concrete strategische en tactische doelstellingen aan verbonden.

De effectindicatoren waarmee de strategische doelstelling wordt gemeten, zijn:

- Aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen woonbuurt
- Het nemen van maatregelen op het gebied van criminaliteitspreventie:
 - socio-preventief²
 - techno-preventief³

Deze worden gemeten met de Veiligheidsmonitor (iedere 2 jaar, in de even jaren).

Daarnaast is het raadsprogramma Zorg en Welzijn tevens van belang voor het veiligheidsbeleid.

Om deze lange termijn doelstelling waar te maken, worden concrete inspanningen geleverd aan de hand van de 3 genoemde tactische doelstellingen.

De uitwerkingen van de tactische doelstelling *'bevorderen van (het gevoel van) veiligheid'* wordt gedaan aan de hand van dit Integraal veiligheidsbeleid 2016-2019.⁴

¹ Sociale structuurvisie 2022, *Ik ken jouw naam, jij de mijne. Samen zijn we Venlo*, 2012, pg 7.

² Gedrag dat erop gericht is de eigen woning of bezittingen te beveiligen tegen criminaliteit

³ De aanwezigheid van fysieke voorzieningen in of rond de eigen woning ter voorkoming van criminaliteit

Hierin zijn 2 doelen te onderscheiden:

- Bevorderen van het gevoel van veiligheid: subjectieve veiligheid.
- Bevorderen van veiligheid: objectieve veiligheid

3.2 Strategische uitgangspunten

De strategische uitgangspunten laten zien *op welke wijze* de betrokken veiligheidspartners (gemeente, politie en openbaar ministerie) het veiligheidsbeleid willen voeren. Het betreft *niet* de inhoudelijke keuzes en de hoofdkeuzes van het beleid.

Visie op veiligheid

Het uitgangspunt is dat veiligheid wordt gezien als een domein-overstijgend thema dat een integraal onderdeel is van alle (gemeentelijke) beleidsvelden.

De oorzaak van onveilige situaties is te herleiden naar ander beleidsvelden. Om die reden wordt vanuit het perspectief veiligheid een probleem multidisciplinair geanalyseerd. Om vervolgens hiaten in beleid en uitvoering van andere beleidsvelden bloot te kunnen leggen. In deze beleidsvelden zit de kern van het geconstateerde probleem. En daar begint logischerwijs ook de aanpak van het probleem.

Een voorbeeld: jeugdoverlast is een symptoom van een probleem met verschillende oorzaken. Enerzijds kan de oorzaak liggen in de opvoeding van kinderen of gedragsproblemen van kinderen. Anderzijds kan dit het resultaat zijn van het gebrek aan ruimte voor jongeren om bij elkaar te komen.

Om veiligheidsvraagstukken aan te pakken zal dus altijd moeten worden gekeken naar de oorzaak om deze structureel te tackelen.

Prioriteren

Het uitgangspunt is dat beperkte capaciteit prioriteren noodzakelijk maakt om veiligheidsvraagstukken structureel aan te kunnen pakken.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen beleidsprioriteiten, die gericht zijn op een lange termijn aanpak van bepaalde veiligheidsvraagstukken, waaronder veiligheid in de wijken en jongerenoverlast.

En prioriteiten op tactisch/ operationeel niveau zoals preventie activiteiten woninginbraken of buurt bestuurt.

Daarnaast kan het voorkomen dat er zich nieuwe, acute veiligheidsvraagstukken voordoen. Bijvoorbeeld een plotselinge toename van het aantal fietsendiefstallen of demonstraties. Deze vaak onvoorziene vraagstukken zijn veranderlijk en vragen gedurende de beleidsperiode flexibele inzet van capaciteit op alle niveaus.

Echter, prioriteren betekent ook dat bepaalde thema's minder aandacht krijgen.

In het verlengde hiervan moet eenieder zich er dan ook van bewust zijn dat wanneer prioriteiten worden benoemd, er op andere thema's een bepaalde mate van risicoacceptatie de consequentie is.

Regierol: beleid en operationeel

Het uitgangspunt is dat de gemeente de regierol neemt op het gebied van veiligheid en spreekt alle partners aan op hun verantwoordelijkheid in de uitvoering van het geformuleerde beleid.

De methode Kernbeleid Veiligheid van de VNG beschrijft de regierol van gemeenten als volgt: *het zodanig sturen, interveniëren en in stand houden van allerlei randvoorwaarden dat*

⁴ Beide andere doelstellingen worden op regionaal niveau in het beleidsplan van de Veiligheidsregio Limburg Noord verwerkt.

de diverse betrokken partijen op het terrein van veiligheid op een effectieve manier blijven samenwerken en met elkaar een aanvaardbaar niveau van veiligheid en leefbaarheid weten te consolideren.

Deze regierol strekt zich uit over alle schakels van de veiligheidsketen⁵:

Allereerst heeft de gemeente (het college van burgemeester en wethouders) de regie over het veiligheidsbeleid: de gestelde kaders. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente er zorg voor draagt dat relevante partijen zich committeren aan een gezamenlijk doel. En zich laten aanspreken op hun bijdrage aan de verwezenlijking hiervan.

Dit betekent in de praktijk dat de gemeente in veel gevallen als opdrachtgever fungeert en de daadwerkelijke uitvoering overlaat aan de partijen waarmee hierover afspraken zijn gemaakt. In een concrete aanpak van een veiligheidsprobleem kan de trekkersrol dan ook verschuiven naar een van de partners die de opdracht uitvoert: de opdrachtnemer. Die partij is dan ook verantwoordelijk voor de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de specifieke taak en het behalen van het afgesproken resultaat. Dit wordt bij iedere nieuw te vormen aanpak overwogen.

Op buurt-/wijkeniveau aanpakken van veiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken

De veiligheid (objectief/subjectief) in een wijk wordt door meerdere factoren beïnvloed, die niet in iedere wijk hetzelfde zijn. Per wijk moet dan ook, met bewoners, bekeken worden wat de behoefte op het gebied van leefbaarheid en veiligheid is.

Dit sluit aan bij het gedachtegoed van zowel de Sociale - als de Ruimtelijke structuurvisie van de gemeente Venlo.⁶ Vanuit de (gemeentebrede) aanpak wijkgericht werken is onze inzet er dan ook op gericht om met bewoners in gesprek te gaan over hun eigen woon- en leefwereld. Veiligheid maakt daar een belangrijk onderdeel van uit.

Hierbij is een integrale benadering van belang omdat bewoners niet knippen in thema's maar hun woon- en leefwereld als één geheel ervaren. We halen dus op wat er leeft, gaan daar het gesprek over aan en de onderwerpen die daar uit komen gaan onze agenda in belangrijke mate bepalen. Dit kan aanpak van drugsoverlast betekenen, maar ook van hondenpoep of rommel op straat.

In gezamenlijkheid met burgers wordt er vervolgens een prioritering aangebracht aan de door de burgers benoemde thema's.⁷ Vervolgens zetten burgers en veiligheidspartners gezamenlijk in op de geprioriteerde thema's, dicht bij de belevingswereld van de burger.

⁵ Proactie: het wegnemen van structurele oorzaken van onveiligheid.

Preventie: het voorkomen en beperken van risico's, bijvoorbeeld door toezicht, waarschuwen en vergunnen

Preparatie: de voorbereiding op bestrijding van rampen en ongevallen, bijvoorbeeld bij evenementen

Repressie: het bestrijden van criminaliteit en onveiligheid, het handhaven en bestraffen

Nazorg: het traject om terug te keren naar de 'normale' situatie, bijvoorbeeld medische zorg, schadeafhandeling en milieuzorg.

⁶ Sociale Structuurvisie (2012); Ruimtelijke Structuurvisie (2014)

⁷ Uit de Veiligheidsmonitor 2014 is een top 3 buurtproblemen voortgekomen:

1. Te hard rijden
2. Hondenpoep
3. Rommel op straat

Dit betekent dat wij als veiligheidspartners onze organisatie moeten gaan inrichten op het wijk-/buurniveau. Het idee is om te gaan werken met buurtteams. Kleine teams met professionals die vanuit hun functie en rol nu al zichtbaar zijn in de wijken en gezamenlijk met bewoners de zaken oppakken die leven in de wijken. Een voorstel daartoe wordt voorbereid.

Pilot Buurt Bestuur

Buurt bestuurt is een werkwijze waarbij bewoners als gelijkwaardige partners samen met gemeenten en partners als politie, woningcorporatie en welzijnswerk, werken aan het verbeteren van de veiligheid in hun wijk. Dit doen zij onder meer door zelf een top drie van problemen samen te stellen, waarmee partijen gezamenlijk aan de slag gaan. Denk aan overlast, straatverlichting, hangjongeren, vuil op straat/hondenpoep, verkeersshuften en veilige schoolroutes.

Buurt Bestuurt draagt bij aan het verbeteren van het gevoel van veiligheid in de buurt. Door de inwoners meer invloed te geven op de aanpak van leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken wordt tevens een bijdrage geleverd aan het verhogen van de zelfredzaamheid van de burger (SSV).

Deze werkwijze sluit naadloos aan bij het concept wijkgericht werken.

In het najaar van 2015 start een pilot Buurt Bestuurt in de Vossener.

Bovenlokale aanpak

Het uitgangspunt is dat wijken en buurten het niveau zijn waarop we gezamenlijk gaan werken aan veiligheid. Vervolgens geldt: lokaal wat kan, bovenlokaal wat meerwaarde oplevert of soms moet. Per taak dient te worden afgewogen welke schaalgrootte wenselijk is. Zo wordt in het Zorg- en Veiligheidshuis (7 gemeenten Noord Limburg) en de Veiligheidsregio (15 gemeenten Limburg Noord) boven lokaal samengewerkt. En in het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) wordt afgestemd met alle 33 gemeenten in Limburg.

Interne en externe samenwerking/gedragsverandering

De verantwoordelijkheid voor veiligheid ligt allereerst bij de overheid.

In het kader van de openbare orde, veiligheid, hulpverlening en het geweldsmonopolie hebben onder andere burgemeester, politie en hulpdiensten bepaalde taken en verantwoordelijkheden die exclusief aan hen toebehoren.

Echter, de verantwoordelijkheid voor veiligheid, zowel objectief als subjectief, ligt niet alléén bij de overheid. Ook burgers en instanties kunnen een bijdrage leveren door eigen verantwoordelijkheid te dragen en actief mee te doen.

Veiligheid wordt dan een coproductie van de samenleving als geheel (zie model van zelfsturing).

BURGER (openbaar domein)	TYPE 1 : B	(loslaten)
	TYPE 2 : B-o	CO-CREATIE
OVERHEID (publiek domein)	TYPE 3 : O-b	CODESIGN
	TYPE 4 : O	(puur overheid)

Rol van de burger

Van belang is het verantwoordelijkheidsgevoel van de burger positief te beïnvloeden en mogelijkheden te bieden hier uiting aan te geven (bijvoorbeeld buurtpreventieteam). Door mensen meer invloed te geven over hun eigen veiligheidssituatie zal de subjectieve veiligheid toenemen.

Dit doen we enerzijds door de burger meer te betrekken bij veiligheidsontwikkelingen, onder andere middels de wijkenaanpak. Er wordt op vertrouwd dat de burger zelf in staat is te beoordelen welke veiligheidsproblematieken in de eigen woonomgeving aandacht behoeven. Vervolgens wordt bekeken in hoeverre de burger gefaciliteerd kan worden om zelf iets aan zijn/haar veiligheidssituatie te veranderen. Zo is het instellen van een buurt *what's app*-groep, in het model van zelfsturing, een voorbeeld van 'loslaten': de burger kan dit zelf oppakken, de gemeente en partners faciliteren.

Rol overheid en partners

Om de burger goed te kunnen faciliteren, dienen zowel de gemeente als haar partners hun werkwijze dusdanig aan te passen dat er een hoge mate van samenwerking, integraliteit en flexibiliteit wordt gerealiseerd. Daar waar de burger niet in staat is of wil zijn het veiligheidsprobleem zelf (volledig) aan te pakken, nemen overheid en veiligheidspartners hun verantwoordelijkheid. Bijvoorbeeld door middel van preventie, handhaving en repressie. Het is daarom van belang te investeren in zowel interne als externe verbindingen van de gemeente op het gebied van veiligheid.

Informatie gestuurd beleid

Het uitgangspunt is dat (geanonimiseerde) beschikbare informatie zoveel als mogelijk wordt gedeeld tussen partners. Op basis van informatie kunnen trends en ontwikkelingen tijdig worden gesignaleerd, doelstellingen worden gemeten en kan worden bijgestuurd. Bovendien draagt dit bij aan de wijze waarop (flexibele) prioritering plaats kan vinden.

Het is dan ook van groot belang deze beleidsperiode te investeren in het ontschotten, verbinden en systematisch delen van informatie(systemen) en het ontsluiten van in systemen opgeslagen informatie. Te beginnen met de informatiepositie met betrekking tot de geprioriteerde dossiers.

Communicatie

Communicatie wordt gezien als een strategisch, ondersteunend middel om de doelstelling van dit IVB te kunnen bereiken. Daarnaast kan communicatie bijdragen aan de integraliteit van het gemeentelijk beleid, door middel van het borgen van de aansluiting op het coalitieakkoord (loslaten in vertrouwen, leefbaarheid in wijken en kernen). Concreet kan met communicatie invloed worden uitgeoefend op:

- kennisniveau van burgers en partners ten aanzien van veiligheid;
- (de versterking van) het veiligheidsgevoel;
- (de versterking van) de eigen invloedssfeer van de burger.

Met het communiceren over veiligheid dient een balans te worden gevonden tussen enerzijds een vorm van transparantie en openheid over risico's, mogelijkheden en resultaten. Anderzijds dienen we de mogelijke negatieve effecten op het veiligheidsgevoel van burgers in het oog te houden.

Realisatie

- Bij gemeentelijke incidenten die bestuurlijke aandacht vragen, sluit een adviseur bestuurlijke communicatie aan;
- Structurele communicatie over veiligheid ligt primair bij de afdeling;
- Team communicatie heeft een faciliterende rol (bijvoorbeeld: begeleiden sessies omgevingsanalyse, briefing externe inhuur);
- Een beslisboom om communicatieverzoeken te beoordelen wordt uitgewerkt aan de hand van de uitvoeringsplannen bij het IVB.

3.3 Strategische partners

Onder strategische partners wordt door de methode Kernbeleid Veiligheid (VNG) verstaan: *partners waarmee op diverse veiligheidsthema's samengewerkt wordt en waarmee beleidsmatige afstemming cruciaal en noodzakelijk is.*

De (externe) partners die hier benoemd worden, zijn partners waar al intensief mee wordt samengewerkt. En partners waarmee gedurende de looptijd van dit veiligheidsbeleid intensiever wordt samengewerkt op basis van de prioriteiten en doelstellingen.

Bewoners

Bewoners zijn de partners van de overheid in het IVB. Bewust dan wel onbewust ervaart de burger de resultaten van de inspanningen van de overheid, veiligheidspartners en zichzelf. Door bewoners meer te betrekken bij het benoemen van veiligheidsthema's en het bijdragen aan de aanpak hiervan wordt meer gebruik gemaakt van de lokale kennis, expertise, etc. Dit past binnen het concept wijkgericht werken en de Sociale Structuurvisie.

Politie

De burgemeester voert gezag op openbare orde en hulpverlening; de officier van justitie voert gezag op strafrechtelijke handhaving. In de driehoek bepalen burgemeester en officier van justitie het beleid en de taakuitvoering van de politie. Feitelijk worden afspraken gemaakt over *wat* de politie doet, waarbij het integraal veiligheidsbeleid de basis is.

De verantwoordelijkheid voor het beheer van de politie is belegd bij de korpschef van de politie. Het beheer van de politie omvat de inrichting van de politieorganisatie en de processen en de zorg voor het personeel en de middelen van de politie. Het is de taak van de korpschef om binnen de kaders die de Minister van Veiligheid en Justitie als politiek eindverantwoordelijke stelt, beleid voor het beheer van de politie te ontwikkelen en uit te voeren.

Het gezag (de burgemeester en de officier van justitie) bepaalt wat de politie doet en het beheer moet dit ondersteunen. Het uitgangspunt is: beheer volgt gezag.

Belangrijke elementen uit de nieuwe Politiewet:

- De feitelijke inrichting van de politieregio's is herzien. Zo is er sinds 2013 één politie-eenheid Limburg, bestaande uit drie districten. De burgemeester van Maastricht is regioburgemeester, de burgemeester van Venlo plaatsvervangend regioburgemeester.
- De regioburgemeester heeft, na afstemming met de gemeenten in Limburg (33), periodieke afstemming met de Minister van Veiligheid en Justitie en de overige regioburgemeesters (artikel 19 overleg).

- *Afstemming* over politiezaken vindt op verschillende niveaus plaats: in het regionaal bestuurlijk overleg (RBO; schaal politie-eenheid Limburg) en in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg Noord (districtelijk niveau).
- De gemeenteraad dient eens in de vier jaar doelen op het gebied van veiligheid vast te stellen.
- De lokale driehoek is het gremium om, op basis van het prioriteiten in het lokale veiligheidsplan, de taakuitvoering van de politie vorm te geven en *afspraken* te maken over de concrete inzet van de beschikbare capaciteit.

Openbaar Ministerie

Zoals hierboven omschreven voert de officier van justitie het gezag over de strafrechtelijke handhaving. Samen met de burgemeester als gezag over openbare orde en veiligheid voert het openbaar ministerie het gezag over de politie.

- Verschillende justitiepartners zijn op grotere schaal georganiseerd. Zo zijn bijvoorbeeld de arrondissementen Roermond en Maastricht van het openbaar ministerie (OM) samengevoegd en is het werkgebied van de reclassering uitgebreid.
- Het proces 'ZoSnelMogelijk' is ingevoerd om strafzaken met betrekking tot veel voorkomende criminaliteit zo snel en eenvoudig mogelijk af te doen. Deze beweging heeft consequenties voor de samenwerking op regionaal of zelfs lokaal niveau. Als gevolg van de benodigde capaciteit voor ZSM is de OM-capaciteit in bijvoorbeeld de Veiligheidshuizen in Limburg afgenomen.

Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)

Op 1 oktober 2010 is de Wet Veiligheidsregio's in werking getreden. Het doel hiervan is een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, de geneeskundige hulpverlening en de rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie te realiseren. Deze wet bepaalt dat veiligheidsregio's als gemeenschappelijke regeling moeten worden vormgegeven. Dit besluit heeft het Nederlandse grondgebied in 25 veiligheidsregio's verdeeld, waaronder de regio Limburg-Noord.⁸

De VRLN fungeert dan ook als samenwerkende partij van gemeenten voor rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweer en publieke gezondheid. Het algemeen bestuur ziet als missie van de VRLN het samen meerwaarde behalen in veiligheid en gezondheid in Limburg-Noord.

Specifiek voor de brandweer streeft de VRLN naar een goede brandweezorg, met een hoge maatschappelijke betrokkenheid tegen aanvaardbare kosten.

Zorg- en Veiligheidshuis Noord Limburg (ZVH)

Het Zorg en Veiligheidshuis Limburg Noord richt zich op vraagstukken van burgers van alle leeftijden, waarvoor een lokaal team concludeert dat specifieke deskundigheid moet worden ingezet om tot een juiste aanpak van de ondersteuning te komen. Het gaat om vragen op meerdere leefgebieden waarbij in veel gevallen sprake is van veiligheidsrisico's (niet direct justitie) op het gebied van leefbaarheid, veiligheid in het gezin (geweld of verwaarlozing), gezondheid etc.

Het doel van het ZVH is het bieden van snelle en effectieve ondersteuning voor de burger met complexe vraagstukken, het stabiliseren en herstellen van de situatie en voorkoming van herhaling of verder afglijden.

Feitelijk zorgt het ZVH voor regievoering en keten-overstijgende samenwerking van de gemeenten in Noord-Limburg, Openbaar Ministerie, politie, en de organisaties op het gebied van zorg, veiligheid, welzijn en justitie op casusniveau.

⁸ www.vrln.nl

De complexiteit heeft verschillende uitingsvormen. Denk aan geografisch (bijv. thuis- en daklozen) of specialistisch (bijvoorbeeld verslavingszorg of beschermd wonen) en/of keten overstijgend (bijvoorbeeld straf en zorg). Ook is het ZVH een schakelpunt van informatie en expertise tussen verschillende partijen.

Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)

Het RIEC fungeert als verbindende schakel tussen en ondersteuning van de verschillende betrokken partijen in de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Dit doet zij door het bieden van een platform, waarbij, convenantpartners doelgericht informatie uitwisselen over concrete casuïstiek die een ondermijnend karakter heeft. De geprioriteerde thema's van het RIEC zijn afgestemd op de strategische agenda van het Ministerie van Veiligheid en Justitie, het politiebeleidsplan en de verschillende IVB's van gemeenten. Het betreft de thema's: vastgoedfraude, witwassen, mensenhandel, georganiseerde hennepcultuur, milieucriminaliteit, OMG's (motorclubs) en handavingsknelpunten (bijv. patseraanpak).

Woningcorporaties

Woningcorporaties en gemeente delen een maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien veiligheid, leefbaarheid en sociale cohesie (samenhang).

Woningcorporaties nemen als maatschappelijke ondernemingen een bijzondere positie in. Anders dan bij commerciële ondernemingen worden financiële middelen ingezet voor de maatschappelijke opgaven op het terrein van wonen. En anders dan commerciële vastgoedondernemingen richten corporaties zich op woon-gerelateerde vraagstukken rond leefbaarheid, veiligheid, zorg en welzijn. Gemeente en corporaties werken samen om de veiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken vraagstukken aan te pakken.

3.4 Flankerend beleid

In onderstaande worden verschillende beleidsplannen benoemd (niet uitputtend) waar het IVB dwarsverbanden mee heeft. Dan wel waar het IVB op aansluit of een aanvulling op is.

Extern beleid

- Beleidsplan politie Limburg 2015-2018. Betekenisvolle interventies: begrenzen, beschermen en bekrachtigen.
- Beleidsplan Veiligheidsregio Limburg Noord 2016-2019
- Strategische agenda Minister van Veiligheid en Justitie

Intern beleid

- Handavingsbeleid
- Evenementenbeleid
- Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
- Horecabeleid
- Drugsbeleid
- Jeugdbeleid
- Gezondheidsbeleid
- Sportbeleid
- Onderwijsvisie
- Participatiebeleid
- Beleidsplan Zorg en Veiligheidshuis
- Regionaal beleidskader WMO 2015
- Beleidsplan decentralisaties 'Een bijzondere tijd'
- Beleidsplan externe veiligheid 2012-2015
- Beleidsnota milieuaspecten van duurzame ontwikkeling (incl. externe veiligheid; nog in ontwikkeling)

4 Doelstelling en prioriteiten

4.1 Doelstelling

De uitwerkingen van de tactische doelstelling ‘*bevorderen van (het gevoel van) veiligheid*’ van het raadsprogramma Openbare Orde en Veiligheid, wordt gedaan aan de hand van dit Integraal veiligheidsbeleid 2016-2019.⁹

Aansluitend bij de in hoofdstuk 3.3 omschreven hoofdkoers zijn 2 inhoudelijke doelstellingen geformuleerd.

Het bevorderen van de subjectieve veiligheid (veiligheidsbeleving)

Uit de VM is gebleken dat 24% van de Venlonaren zich wel eens onveilig voelt in de eigen woonbuurt. Dit is vaker dan het Noord-Limburgse (18%) en Nederlandse gemiddelde (18,2%).

De ambitie is, gedurende de beleidsperiode, de veiligheidsbeleving te verhogen naar een 7,0.

Om het veiligheidsgevoel, en de eigen bijdrage daaraan van de burger, te kunnen meten, worden de volgende indicatoren gebruikt:

- Voelt zich wel eens / vaak onveilig in de eigen woonbuurt (percentage)
- Somscore van het aantal genomen socio-preventieve maatregelen:
 - Ik neem waardevolle spullen mee uit de auto
 - Ik laat 's avonds wanneer er niemand thuis is, het licht branden
 - Ik zet, indien mogelijk, mijn fiets in een bewaakte fietsenstalling
 - Ik laat als ik ergens naartoe ga waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving op straat te voorkomen
- Somscore van het aantal genomen techno-preventieve maatregelen:
 - Buitenverlichting
 - Extra veiligheidssloten of grendels op buitendeuren
 - Alarminstallatie in huis
 - (rol)luiken voor ramen of deuren

	Veiligheidsmonitor 2014
Veiligheidsbeleving	6,9
Voelt zich wel eens / vaak onveilig in de eigen woonbuurt	Wel eens: 24% Vaak: 3,1%
Somscore socio preventieve maatregelen	2,0
Somscore techno preventieve maatregelen	2,1

Het bevorderen van de objectieve veiligheid

Het verbeteren van de daadwerkelijke veiligheid (de cijfers) wordt, mede op basis van de veiligheidsanalyse, gerealiseerd aan de hand van de inzet op de geprioriteerde thema's en de overige strategische thema's. Daarnaast wordt aan de hand van de eerder genoemde flexibele prioritering (strategische uitgangspunten) de mogelijkheid gecreëerd nieuw

⁹ Beide andere doelstellingen worden op regionaal niveau in het beleidsplan van de Veiligheidsregio Limburg Noord verwerkt.

ontwikkelde veiligheidsthema's op te pakken en daarmee in te spelen op de dynamiek in het veiligheidsdomein.

Concrete doelstellingen ter verbetering van de objectieve veiligheid zijn dan ook opgenomen bij de in de volgende paragraaf omschreven prioriteiten.

4.2 Inhoudelijke hoofdkoers/missie

In de evaluatie van het IVB 2011-2014 is een aantal aanbevelingen gedaan waar de aanpak zich de komende jaren op zou moeten richten.

Tevens is in het voorgaande hoofdstuk een aantal, met partners afgestemde, strategische uitgangspunten voor het beleid benoemd.

Al deze informatie bij elkaar, en de keuzes die daarin zijn gemaakt met betrekking tot de doelstelling van dit beleid, vormt de hoofdkoers, of de rode draad, van het beleid:

In de komende jaren zetten wij samen met de onze partners in op:

- De aanpak van onveiligheid waarvan de burger aangeeft er last van te hebben (op buurtniveau dan wel buurt overstijgend);
- De aanpak van onveiligheid die niet zichtbaar/merkbaar is voor de burger, maar waar de overheid een verantwoordelijkheid draagt ter bescherming van de samenleving.

Voor de periode 2016-2019 ligt de focus allereerst op die vormen van overlast en criminaliteit waarvan *de burger aangeeft* dat deze dienen te worden aangepakt. In de evaluatie IVB 2011-2014 is geconcludeerd dat iedere wijk/buurt een systeem op zichzelf is voor wat betreft de veiligheidsbeleving. Er bestaan per wijk verschillen in de mate waarin een bepaalde factor van invloed is op het (on)veiligheidsgevoel van de bewoners van de betreffende wijk. Het is dan ook van belang per wijk/buurt te bekijken welke factoren het gevoel beïnvloeden. Om vervolgens met de bewoners te bekijken hoe ze zelf de situatie kunnen beïnvloeden. Hierbij wordt specifiek aandacht besteed aan de vormen van overlast en criminaliteit die een grote impact op de burger hebben wanneer hij hiermee geconfronteerd wordt. Dit kan zowel op sociaal gebied als op het fysieke vlak betrekking hebben.

Tevens is er aandacht voor vormen van onveiligheid waar de burger last van heeft maar die zich niet tot één wijk beperken: *de wijk-overstijgende problematieken*. Hierbij kan gedacht worden aan drugsoverlast en jongerenoverlast.

Met deze vorm van wijkgericht werken wordt aangesloten bij de belevingswereld van de burger. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de *subjectieve veiligheid* toeneemt wanneer de burger het gevoel heeft meer invloed (vaak in preventieve zin) te hebben over de eigen veiligheidssituatie.

Daarnaast wordt uitdrukkelijk aandacht besteed aan vormen van onveiligheid die niet direct zichtbaar zijn voor de burger. Maar waar de overheid een taak heeft in de bescherming van de samenleving en haar integriteit: de ondermijnende criminaliteit. Het betreft vormen van criminaliteit die zich 'onder de oppervlakte' ontwikkelen en op langere termijn de fundamenteën van de rechtstaat en het openbaar bestuur aantasten. Bij deze vormen van criminaliteit treedt vermenging van boven- en onderwereld op.

Het betreft de georganiseerde criminaliteit die uiteindelijk de integriteit van de samenleving ondermijnt, zoals drugshandel, witwaspraktijken en mensenhandel.

Het is van belang te realiseren dat deze twee hoofdkoersen in directe relatie tot elkaar staan. Kwetsbare wijken waar cumulatief van bepaalde problematieken plaatsvindt vormen een mogelijke voedingsbodem voor criminele activiteiten. Deze cumulatieve wijkproblemen worden aan de hand van wijkgericht werken en de sociale wijkteams, aangepakt. De bestrijding van criminaliteit is hier onderdeel van. Als basis hiervoor dient de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit zoals deze in hoofdstuk 4.2.2 nader wordt toegelicht.

4.3 Prioriteiten

Aan de hand van deze hoofdkoers en strategische uitgangspunten wordt, door middel van het stellen van prioriteiten, focus aangebracht in het beleid.

Het betreft lange termijn prioriteiten waarop de geleverde inspanning aan het einde van de looptijd van dit beleidsplan een positief effect op de genoemde doelstelling moet hebben gehad.

Deze prioriteiten zijn verdeeld over de 2 richtingen zoals omschreven in de hoofdkoers:

- Aanpak van onveiligheid waarvan de burger aangeeft er last van te hebben (op buurtniveau dan wel buurt overstijgend)
- Aanpak van onveiligheid die niet zichtbaar/merkbaar is voor de burger, maar waar de overheid een verantwoordelijkheid draagt ter bescherming van de samenleving.

In onderstaande zijn de door de lokale driehoek gestelde prioriteiten uitgewerkt.

Voor iedere prioriteit is een beschrijving en een toelichting op de aanpak gedurende de beleidsperiode opgenomen. Daarnaast wordt ingegaan op de doelstelling en de betrokken partijen.

4.3.1 Prioriteiten op basis van beleving van de burger ('woonoverlast')

4.3.1.1 Jeugdoverlast

Beschrijving thema

Op de gevolgen van de transities in het sociale domein, in het bijzonder de decentralisatie van de jeugdzorg, dient goed te worden ingespeeld. Meer nadruk op preventie is een gedeelde doelstelling van de transities en het veiligheidsbeleid. Veiligheid haakt dan ook, voor dit thema, aan bij het integrale jeugdbeleid.

Jongeren hebben behoefte om elkaar te ontmoeten. Vaak gebeurt dat in groepsverband in de openbare ruimte. Jongeren zoeken hun grenzen op wat in een aantal gevallen leidt tot hinderlijk of overlast-gevend gedrag, zoals geluidsoverlast, intimiderend aanwezig zijn, zwerfvuil achter laten en het plegen van vernielingen en andere vormen van kleine criminaliteit. Dit heeft een negatieve invloed op de onveiligheidsgevoelens in een buurt.

Doelstelling

Het voorkomen, verminderen en bestrijden van overlast door jongeren in de leeftijd tot 23 jaar. En het voorkomen van verder afglijden van hinderlijke en overlastgevende jongeren.

Aanpak op hoofdlijnen 2016-2019

De werkwijze richt zich primair op jongeren in de jeugdgroepen die in beeld zijn gebracht door middel van de shortlistmethode¹⁰, doorgaans in de leeftijd van 12 t/m 23 jaar, die zich veelvuldig op straat bevinden en overlast veroorzaken. Ten aanzien van de leeftijdsgrens van de jongeren moet de nodige flexibiliteit (jonger en ouder) in acht genomen worden. In tweede instantie richt de aanpak zich op de ouders van de jongeren, de burgers die overlast ervaren/melden en de betrokken professionals.

Deze aanpak behelst een combinatie van persoons-, systeem-, groeps- én domeingerichte aanpak, door middel van (onder meer):

- Zorg en veiligheid meer en beter met elkaar verbinden;
 - Zo vroeg mogelijk signaleren en ingrijpen in eigen omgeving om te voorkomen dat jongeren afglijden; meer nadruk op preventie (o.a. middelgebruik);
 - Aandacht voor alle leefdomeinen naast repressief optreden; aandacht voor de achtergrond van de jongeren zoals gezin en school en gedrag op internet;

¹⁰ Beke methodiek: De jeugdgroepen worden getypeerd als aanvaardbaar, hinderlijk, overlast gevend of crimineel

- Aandacht voor nazorg;
- Versterken gemeentelijke regie op de samenwerking:¹¹
 - De regisseur jeugdoverlast voert de regie over de samenwerking tussen de ketenpartners;
 - Toepassing van de Top-X aanpak;
 - In kaart brengen van de jeugdoverlast-locaties, jeugdgroepen/-netwerken en individuen;
- In lijn met de SVV en het wijkgericht werken zal blijvend worden ingezet op vergroting van de zelfredzaamheid van de burger bij de aanpak van jeugdoverlast.

*In 2015 is er een nieuwe impuls gegeven aan de aanpak jeugdoverlast met de pilot **Actie Leerprogramma (ALP)**. Dit programma (aangeboden door het ministerie van V&J) beoogt de aanpak van risicojeugd en problematische jeugdgroepen in de gemeente essentieel te verbeteren. De pilot was gericht op het borgen en verspreiden van de meest actuele (landelijk vergaarde) kennis en inzichten en actiegerichte vaardigheden in een integrale aanpak in de wijk tussen lokale overheid en professionele partners. Er werd gedurende zes maanden getraind aan de hand van de jeugdgroep in de Vossener/ overlast rond het MFC aan de Vossenerlaan in Blerick. Na afronding van de evaluatie ALP worden 'good practices' gemeentebreed gedeeld dan wel geïmplementeerd en geborgd. Overigens behoeft de aanpak van jeugdoverlast in het algemeen een stevigere beleidsborging vanuit zowel het veiligheids- als jeugd-/sociaal domein.*

Betrokken partijen

De aanpak is primair een gezamenlijke inspanning van gemeente, politie en het jongerenwerk van de stichting Wel.kom.

Andere partners zijn onder meer:

Bureau Jeugdzorg, Reclassering Nederland, William Schrikker Groep, Zorg- en Veiligheidshuis Limburg-Noord, openbaar ministerie, Raad voor de Kinderbescherming, UWV, Vincent van Gogh Instituut, GGD, PO - en VO - scholen, Halt, wijkraden/ dorpsraden, woningbouwcorporaties, sportverenigingen, buurtpreventieteam, religieuze organisaties, burgers, (horeca)ondernemers.

4.3.1.2 High Impact Crimes (HIC)

Beschrijving thema

Woninginbraken, geweld, straatroven en overvallen zijn misdrijven die een hoge impact hebben op de slachtoffers (zeer recent heeft de politie hier op landelijk niveau 'mobiel banditisme' aan toegevoegd). Nadat er landelijk een explosieve stijging is geconstateerd, is dit type criminaliteit landelijk geprioriteerd.

Door een intensieve samenwerking met partners was het aantal HIC-feiten in Venlo in 2014 het laagst in de afgelopen 5 jaren.

¹¹ Het gaat hier om hinderlijke en overlastgevendende jeugdgroepen. Bij criminele jeugdgroepen ligt de regie in handen van het Openbaar Ministerie.

	2011	2012	2013	2014
Aantal geregistreerde HIC-feiten Venlo	1.551	1.490	1.341	1.196

Bij HIC-delicten is de kans op recidive en herhaald slachtofferschap hoog. Juist omdat deze misdrijven een grote impact hebben op het slachtoffer is het gezien de doelstelling van dit beleid van groot belang te blijven investeren op dit thema.

Doelstelling

Onder HIC-feiten vallen zoals gezegd woninginbraken, geweld, straatroven en overvallen. Per delictsvorm is een doelstelling geformuleerd.

Diefstal uit een woning, schuurtjes/garages

Onder woninginbraken worden verstaan inbraken in: een woning, een schuur of garage met een directe doorgang naar een woning en vakantiewoningen.

Diefstal uit schuurtjes of garages betreft locaties zonder directe doorgang naar een woonhuis. Deze delicten staan met elkaar in verband: het betreft voor een groot deel dezelfde dadergroep. De cijfers staan met elkaar in verband: daalt het aantal diefstallen uit een woning, dan stijgt het aantal diefstallen uit schuurtjes/garages. En vice versa.

Voor het formuleren van een doelstelling is uitgegaan van een langjarig gemiddelde van beide delicten. Het langjarig gemiddelde is berekend op basis van de cijfers 2011 t/m 2015.¹² In die periode hebben gemiddeld 425 diefstallen uit woningen plaatsgevonden. En gemiddeld 186 diefstallen uit schuurtjes/garages. Het totale gemiddelde betreft: 611. Ten doel wordt gesteld gedurende de beleidsperiode onder dit gemiddelde te blijven.

Overvallen en straatroof

Het aantal overvallen en straatroven in de gemeente Venlo is laag. Om die reden is er geen cijfermatige doelstelling geformuleerd. Echter, gezien het feit dat deze delictsvorm een van de als 'HIC' bestempelde feiten is, is dit delict geprioriteerd en wordt gestreefd naar het zo laag mogelijk houden van het aantal overvallen en straatroven.

Geweld

Onder het thema 'geweld' wordt verstaan:

- Uitgaansgeweld;
- Huiselijk geweld;
- Geweld tegen professionals;
- Jeugd en geweld.

Deze delicten hebben een directe relatie met beleidsvelden waar beïnvloeding op de hieraan gerelateerde cijfers plaats kan vinden. Denk aan horecabeleid, zorgbeleid, Veilige Publieke Taak, drugsbeleid en jeugdbeleid. De veiligheidspartners leveren met name inspanningen op dit thema wanneer escalatie plaatsvindt en repressieve inzet vereist is.

Ten doel wordt gesteld dat het aantal geweldsincidenten afneemt.

Aanpak op hoofdlijnen 2016-2019

Rode draad van de aanpak is het investeren in preventie: bewustwording bij de burger. Door de burger bewuster te maken van de risico's en de mogelijkheden om deze te beperken,

¹² 2015 betreft geëxtrapoleerde cijfers.

krijgt hij grip op de eigen veiligheidssituatie. Deze aanpak wordt in de zomerperiode en gedurende de 'donkere dagen' (het zogenaamde Donkere Dagen Offensief) geïntensiveerd. Daarnaast wordt gestreefd naar het terugdringen van het aantal delicten en het verhogen van het ophelderingspercentage van de HIC-feiten.¹³

Betrokken partijen

Belangrijke partners is deze aanpak zijn de politie (basisteam Venlo-Beesel), bewoners en de woningcorporaties.

4.3.1.3 Fietsendiefstal

Beschrijving thema

Fietsendiefstal en brom- en snorfietsendiefstal zijn door de politie benoemd als 'hotcrimes' in de gemeente Venlo (*Gebiedsscan 2014*, politie).¹ Allereerst omdat de cijfers in Venlo, met name ten opzichte van landelijke cijfers, hoog zijn. Daarentegen zijn de aangiftebereidheid en het oplossingspercentage van deze 'hotcrimes' laag. Tevens wordt dit thema geprioriteerd omdat bij de politie signalen zijn van het stelen van (brom- en snor-)fietsen in georganiseerd verband: 'hot groups'.

Doelstelling

Het aantal fietsendiefstallen is de afgelopen jaren in vergelijking met andere gemeenten in Nederland, in Venlo hoog. Het gemiddeld aantal brom-, snor- en fietsendiefstallen per jaar in de periode 2011 t/m 2015 bedraagt: 1392.

Ten doel wordt gesteld gedurende de beleidsperiode een daling van 10% van het aantal diefstallen te realiseren.

Aanpak op hoofdlijnen 2016-2019

In gezamenlijkheid met politie wordt bekeken wat/wie de 'hotspots' (locaties), 'hotshots' (personen) en 'hotgroups' (groepen, georganiseerd verband) van deze delicten zijn. Gezamenlijk worden zowel preventieve (flyers, onderzoek naar bewaakte fietsenstallingen) als repressieve middelen (lokfiets) ingezet om het aantal fietsendiefstallen te verlagen.

Betrokken partijen

De belangrijkste partners vormen de politie en de bewoners en bezoekers van Venlo.

4.3.2 Prioriteit naar verantwoordelijkheid van de overheid: ondermijnende criminaliteit

Beschrijving thema

Ondermijnende criminaliteit in georganiseerd verband betreft veelal stelselmatig gepleegde criminaliteit, die onwettige vermogens genereert en leidt tot economische machtsposities, met corruptie en marktverstoring. Een belangrijk kenmerk betreft de vermenging van de bovenwereld met de onderwereld. De onderwereld heeft de bovenwereld feitelijk nodig voor het witwassen van crimineel geld, aankopen van vastgoed, het huren van auto's etc. Door deze vermenging is ondermijnende criminaliteit ontwrichtend voor de samenleving. Deze vorm van criminaliteit is vaak onzichtbaar, maar kan zich ook manifesteren in de publieke ruimte door intimidatie, geweld en het verwerven van machtsposities.

¹³ *Betekenisvolle interventies: begrenzen, beschermen en bekrachtigen*; Beleidsplan politie Limburg 2015-2018, pg 9.

Waar daders vaak bovenregionaal en/of internationaal opereren, heeft ondermijnende criminaliteit tegelijkertijd op lokaal niveau veel uitingsvormen en verbindingen. Er is sprake van beroepscriminelen en facilitators die een (sleutel)rol spelen in samenwerkingsverbanden van netwerken die in toenemende mate fluïde van karakter zijn. Zij zijn niet zelden actief op verschillende criminele markten zoals mensenhandel en drugs. Strikt onderscheid tussen criminele thema's is daarom niet te maken.¹⁴

Doelstelling

De komende beleidsperiode wordt lokaal beleid van georganiseerde ondermijnende criminaliteit (verder) ontwikkeld. Hiervoor worden de volgende stappen gezet:

1. Inzicht in de georganiseerde misdaad in de gemeente Venlo (ondermijningsbeeld);
2. Inzicht in en versterking van de inzet van verschillende (gemeentelijke) instrumenten in de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Onderdeel hiervan is in ieder geval de uitbreiding van de toepassing van de Wet BIBOB naar onder meer vastgoed;
3. Versterken van de informatiepositie door o.m.:
 - a. Versterking samenwerking met en informatie-uitwisseling tussen het RIEC¹⁵ en betrokken convenantpartners gemeente;
 - b. De positionering van de burgemeester en de lokale driehoek bij de prioritering en aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit;
 - c. Bewustwording van lokale partijen (w.o. wijkteams, politie, maatschappelijke opvang, gemeente) in het signaleren van georganiseerde criminaliteit.

Aanpak op hoofdlijnen 2016-2019

Voor de aanpak wordt, behalve bij de prioriteiten welke in RIEC-verband worden aangepakt, aangesloten bij de *Leidraad aanpak georganiseerde misdaad*:

*'Een effectieve aanpak van de overheid is gericht op verslechtering van het criminele ondernemersklimaat'.*¹⁶ Hierbij is niet alleen aandacht voor het opsporen en vervolgen van de daders, maar ook voor de verstoring van de gelegenheidsstructuren en het afbreken van economische machtsposities van criminelen en hun facilitators.

Er zijn twee randvoorwaarden om deze effectieve aanpak te realiseren.

1. Op de eerste plaats een integrale inzet van alle mogelijkheden die de overheid en haar partners op preventief en repressief terrein hebben.
2. Op de tweede plaats een sterke informatiepositie waardoor een gedegen inzicht in het fenomeen georganiseerde criminaliteit ontstaat. Een effectieve overheid kent de indicatoren en verschijningsvormen van de georganiseerde criminaliteit en heeft haar antennes voor 'niet-pluis-signalen' en de verwerking ervan geactiveerd binnen al haar sectoren en tot op het lokale niveau. Op basis hiervan kunnen keuzes gemaakt worden waar de beschikbare capaciteit integraal op wordt ingezet.

Betrokken partijen

Politie, Openbare Ministerie, Belastingdienst, FIOD, Provincie Limburg, Koninklijke Marechaussee, Douane, Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW), gemeenten van Limburg, LIEC, RIEC, maatschappelijke partners, interne afdelingen van de gemeente.

¹⁴ Bron: Veiligheidsagenda 2015-2018 Ministerie Veiligheid en Justitie en "Integraal tenzij...Leidraad om samen het criminele ondernemingsklimaat te verslechteren" - Stuurgroep GOC, 2013

¹⁵ Regionaal Informatie en expertisecentrum. Het RIEC Limburg ondersteunt in de (bestuurlijke) geïntegreerde aanpak georganiseerde criminaliteit

¹⁶ "Integraal tenzij...Leidraad om samen het criminele ondernemingsklimaat te verslechteren"- Stuurgroep GOC, 2013

5 Overige strategische thema's

Gedurende de beleidsperiode leggen we de focus op de in hoofdstuk 4 benoemde prioriteiten. Dit gaat echter niet direct ten koste van andere veiligheidsproblemen die aandacht behoeven.

Per veiligheidsveld (Methode Kernbeleid Veiligheid, VNG) is daarom een aantal thema's benoemd dat de komende vier jaren, naast de prioriteiten, de belangrijke thema's van het veiligheidsbeleid vormen. Hiertoe heeft de veiligheidsanalyse uit hoofdstuk 2 als leidraad gediend.

5.1 Veiligheidsveld 1: Veilige woon-en leefomgeving

Geweld in afhankelijkheidsrelaties

Op grond van de nieuwe Jeugdwet en de WMO 2015 moeten gemeenten sinds 1 januari 2015 beschikken over een Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling: Veilig Thuis.

In Noord- en Midden Limburg zijn per 1 januari 2015 alle meldingen betrekking hebbende op huiselijk geweld en kindermishandeling naar de nieuwe organisatie Veilig Thuis gegaan. Veilig Thuis 'woont' in huis bij het ZVH. Het ZVH speelt een beperkte rol in de aanpak van huiselijk geweld.

Drugsbeleid

De kaders voor het drugsbeleid 2011-2020 geven richting aan de aanpak van drugsoverlast en – criminaliteit in de gemeente Venlo. Doelstelling is de vermindering van het drugstoerisme en drugsoverlast. Dit wordt bereikt door te werken aan de aanpak van (georganiseerde) hennepcultuur (RIEC verband), (sluiten van) drugspanden, preventiemaatregelen (drugsgebruik onder jongeren) en afspraken met coffeeshops. Belangrijke ontwikkeling is de discussie over de regulering van de achterdeur van coffeeshops. Hiervoor is niet alleen in Venlo, maar ook op Limburgse en landelijke schaal een lobby ingericht. Op specifieke plekken in Venlo (Venlo-Zuid en Venlo Centrum) is er sprake van relatief veel drugsoverlast. Deze overlast wordt integraal aangepakt.

5.2 Veiligheidsveld 2: Bedrijvigheid en veiligheid

Veilig uitgaan

Het doel van het horecabeleid is horeca-gerelateerde overlast terugdringen zodat een goed uitgaansklimaat kan worden gerealiseerd. Uit de VM 2014 is gebleken dat het aantal personen dat zich onveilig voelt in uitgaansgebieden met 10% is gestegen (m.n. Venlo - Centrum).

In september 2015 is gestart met een pilot voor het uitbreiden van de sluitingstijden voor de horeca (commercieel en para-commercieel). De hieraan verbonden openbare orde en veiligheidsaspecten, mede in relatie tot (veilige) evenementen, aangevuld met eerder genoemd gestegen onveiligheidsgevoel in het uitgaansgebied, maken dit thema een aandachtspunt gedurende de komende beleidsperiode.

5.3 Veiligheidsveld 3: Jeugd en veiligheid

Veilig in en om de school

In de aanpak van *overlastgevende jongeren* en de onderliggende problematiek blijkt de samenwerking tussen partners nog onvoldoende effectief (zie hoofdstuk 2). Een belangrijke partner in deze aanpak zijn de scholen. Zij zien de jongeren dagelijks, kunnen veranderingen in gedrag opmerken, signaleren verzuim en hebben zicht op sociale relaties met andere

jongeren. Het is dan ook van groot belang de samenwerking met het Voortgezet (Speciaal) Onderwijs en het Primair Onderwijs te versterken. Onder andere met het inmiddels opgerichte *Platform Veiligheid in en om de school*.

Jeugd, alcohol en drugs

Mede in relatie tot het gezondheidsbeleid en het drugsbeleid is het van belang in te zetten op het voorkomen en beperken van gezondheidsrisico's van alcohol- en druggebruik door jongeren. Een belangrijke rol hierin is weggelegd voor de (sociale) omgeving van de jongere. Zowel op lokaal (o.a. kroegentochten, Gezonde school en genotmiddelen), regionaal (afstemming Lekker Friz!) als provinciaal niveau (o.a. pilot drugspreventie jeugd coffeeshopgemeenten) neemt de gemeente Venlo deel aan verschillende preventieve projecten, maatregelen en campagnes.

5.4 Veiligheidsveld 4: Fysieke veiligheid

Verkeersveiligheid (mede in relatie tot het thema woonoverlast)

Uit de VM2014 is gebleken dat het belangrijkste buurtprobleem 'te hard rijden' is. Deze vorm van overlast, gecombineerd met 'fout parkeren' vormen in belangrijke mate de woonoverlast van bewoners in Venlo. Mede onder de wijkgerichte aanpak gaat hier specifieke aandacht naar uit.

Gezien het feit dat Venlo zich profileert als logistieke hotspot is het daarnaast tevens van belang vanuit verkeersveiligheid aandacht te hebben voor bedrijven(terreinen).

Hiertoe wordt nadrukkelijk de verbinding gezocht met het gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan.

Rampenbestrijding

Rampenbestrijding is in beginsel een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van:

- Brandweezorg
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing
- Geneeskundige hulpverlening (GHOR)

De burgemeester heeft het opperbevel bij de rampenbestrijding. Bij rampen van meer dan plaatselijke betekenis kan de besluitvorming over het te voeren beleid alsmede over de operationele aansturing naar het regionale niveau worden getrokken.

Met het inwerkingtreden van de Wet Veiligheidsregio's, worden rampenplannen en rampbestrijdingsplannen niet langer door de gemeente opgesteld. Dit is taak geworden van de Veiligheidsregio's.

5.5 Veiligheidsveld 5: Integriteit en veiligheid

Veilige Publieke Taak

VPT richt zich op agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak¹⁷ dat een ondermijnend effect op de werking van de overheid en partners heeft.

De gemeente heeft hiertoe 3 rollen:

- Werkgever;
- Lokaal bestuur;
- Regisseur lokale veiligheid.

Mede gezien de verharding van de samenleving als wel de verhoogde risico's als gevolg van de decentralisaties in het sociaal domein komt VPT steeds hoger op de gemeentelijke agenda's te staan. In samenwerking met de agressie-coördinator en de afdeling Personeel en Organisatie wordt verder vorm en inhoud gegeven aan dit thema. Dit gebeurt voor zowel

¹⁷ Denk aan: politie, ambulancepersoneel, leraren, gemeentelijke handhavers, maar ook politieke ambtsdragers.

interne collega's, politieke ambtsdragers en uiteindelijk ook richting partners. Dit thema dient te worden doorvertaald naar bijvoorbeeld uitvoeringsplannen, agressieprotocollen, bewustwording campagnes en integriteitsrichtlijnen.

Radicalisering

Radicalisering is een proces waarbij een persoon zich steeds meer afkeert van de samenleving en zo radicaal wordt dat hij of zij bereid is om grenzen te overschrijden om zijn of haar doelen te bereiken.

Rijk en gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de aanpak van radicalisering in het algemeen en van jihadisme in het bijzonder. De lokale aanpak is meer dan het uitvoeren van repressieve maatregelen. De gemeente heeft bij uitstek een preventieve en signalerende rol, want de gemeente kent haar inwoners en kan samen met partners (vroegtijdig) ingrijpen als personen of groepen zorgwekkend gedrag vertonen, die duiden op radicaliseren. Dit geldt overigens niet alleen voor het tegengaan van jihadisme, maar ook rechts-extremisme, links-extremisme en dieren-extremisme. Daarnaast is het (blijvend) wegnemen van de voedingsbodem voor gewelddadige activiteiten een belangrijke opgave waar de gemeente, samen met partners, voor staat. Hiertoe wordt een lokaal plan van aanpak geformuleerd.

6 Organisatie en coördinatie

De gemeente heeft de regierol bij het ontwikkelen van veiligheidsbeleid. Ze zorgt voor afstemming tussen de verschillende partijen die betrokken zijn bij het veiligheidsbeleid en voert de regie over de verschillende maatregelen. Daarnaast zorgt de gemeente dat de maatregelen beleidsmatig worden ingebed.

Daarnaast is in de Memorie van Toelichting van de WMO 2015 het thema 'veiligheid en leefbaarheid' opgenomen. De evidente verbinding tussen zorg en veiligheid heeft hiermee een wettelijke verankering gekregen.

6.1 Interne sturing

6.1.1 Bestuurlijke coördinatie

De gemeenteraad stelt de kaders op het gebied van veiligheid vast (artikel 38b lid 1 Politiewet). Zij stelt de doelstellingen vast, stelt geld beschikbaar en controleert op de uitvoering.

Het College is vervolgens verantwoordelijk voor de uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid. De burgemeester is, vanuit zijn wettelijke verantwoordelijkheid voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid, verantwoordelijk voor de bestuurlijke coördinatie op het veiligheidsbeleid. Dit betekent dat de burgemeester met de wethouders afstemt.

Daarnaast is de burgemeester opdrachtgever van de politie in het kader van de handhaving van de openbare orde. Echter, de politie is tevens opdrachtnemer van de openbaar ministerie in het kader van de strafrechtelijke handhaving. Op basis van de gestelde prioriteiten wordt in de lokale driehoek (gemeente, politie en openbaar ministerie) afgestemd waar de beschikbare politiecapaciteit op wordt ingezet.

6.1.2 Ambtelijke coördinatie

Zoals gezegd hebben de burgemeester en wethouders ieder hun eigen portefeuille, waaronder thema's die in het veiligheidsbeleid zijn opgenomen. De verschillende thema's zijn inhoudelijk belegd bij de verantwoordelijke ambtenaar. Hij/zij is degene die door de bestuurlijk portefeuillehouder wordt aangesproken op de voortgang.

Deze ambtenaar is degene die met de betrokken partners afstemming zoekt en de bestuurder omtrent zijn portefeuille adviseert.

6.2 Externe sturing

De lokale driehoek is het bevoegde gezag als het gaat om de lokale veiligheidsaanpak. Deze aanpak wordt vormgegeven op basis van de lokale veiligheidssituatie en de te verwachten ontwikkelingen.

Daartoe worden uitgangspunten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (de Strategische Agenda Veiligheid) en de politie-eenheid Limburg (Beleidsplan Politie Limburg 2015-2018)¹⁸ meegewogen. Deze zijn echter niet directief en bepalend: uiteindelijk bepaalt de lokale driehoek de lokale aanpak.

Ten aanzien van fysieke veiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing (veiligheidsveld 4) wordt deze sturing in belangrijke mate gegeven door het algemeen bestuur van de

¹⁸ De sturing op het beleidsplan van de eenheid Limburg vindt plaats in de Regionale Driehoek: de 33 burgemeesters van de Limburgse gemeenten, de Hoofd officier van Justitie en de korpschef van de eenheid Limburg.

Veiligheidsregio Limburg Noord, waar de 15 Noord-Limburgse gemeenten onderdeel van uitmaken.

De operationele sturing vindt allereerst plaats tijdens de wekelijkse externe staf van de burgemeester. Tijdens dit overleg worden in aanwezigheid van de politie teamchef Venlo-Beesel, de veiligheidscoördinator, de teamleider Vergunningen en Handhaving en een bestuurlijke communicatieadviseur de dagdagelijkse gebeurtenissen op het gebied van veiligheid besproken, worden de verwachtingen voor de komende week besproken en indien nodig concrete acties uitgezet om acute situaties adequaat op te pakken. Daarnaast wordt in de verschillende thematische werkgroepen en afstemmingsoverleggen (ambtelijk) met partners operationele afstemming gezocht en concrete sturing gegeven.

6.3 Planning en control cyclus

De beleidscyclus veiligheid bestaat uit:

- Een integraal veiligheidsbeleid dat iedere 4 jaren wordt vastgesteld;
- Een tussenrapportage na 2 jaren;
- Een evaluatie over de gehele beleidsperiode;
- Iedere jaar een thema-avond veiligheid voor de gemeenteraad waarin een actueel veiligheidsthema door de betreffende beleidsambtenaren wordt toegelicht, uitgediept of verkend;
- Voor de uitvoering is een managementsamenvatting opgenomen (zie: hoofdstuk 8). Hierin zijn de kaders opgenomen voor de uitvoering van de collegeproducten waarin alle activiteiten met betrekking tot veiligheid zijn opgenomen.

Monitoring

Met het IVB als onderdeel van het raadsprogramma Openbare Orde en Veiligheid wordt allereerst gemonitord middels de programma-indicatoren die hiertoe zijn vastgesteld. Tevens laat de gemeente Venlo, op verzoek van de gemeenteraad, iedere 2 jaar een veiligheidsmonitor (VM) uitvoeren. Hiermee worden cijfers op gemeentelijk niveau met betrekking tot leefbaarheid, overlast, veiligheidsbeleving, slachtofferschap en de relatie tussen burger en politie geleverd.

Tevens wordt, mede op verzoek van de gemeenteraad, minimaal één keer per jaar een thema-avond veiligheid georganiseerd.

Daarnaast wordt periodiek met de politie afgestemd over de veiligheidssituatie in Venlo en de te ondernemen acties (zie voorgaande paragrafen).

7 Begroting

Voorliggend beleid is op hoofdlijnen. Om een totaalbeeld te bieden is tevens een overzicht van het beschikbare budget opgenomen. Concretisering van beleid en het daartoe aanspreken van de beschikbare middelen vindt in de uitvoering plaats.

Het veiligheidsbeleid kent veel dwarsverbanden met andere beleidsthema's. Veiligheid werkt dan ook door in meerdere, zo niet alle, programma's. Veiligheid is per definitie een integraal te benaderen thema. De beschikbare middelen voor veiligheid zijn dan ook deels terug te vinden in de financiële dekking van het flankerend beleid.

Dit neemt niet weg dat specifieke budgetten zijn opgenomen in de gemeentelijke begroting, onder het raadsprogramma Openbare Orde en Veiligheid. Hiermee kan invulling worden gegeven aan, met name, de prioriteiten zoals genoemd in dit beleid.

De meerjarenbegroting voor het raadsprogramma Openbare Orde en Veiligheid ziet er als volgt uit:¹⁹

2016	2017	2018	2019
€ 10.512.082	€ 10.133.566	€ 10.134.618	€ 10.132.679

Uit dit budget worden allereerst een aantal structurele kosten gedekt, waaronder:

- Bijdrage aan de Veiligheidsregio Limburg Noord (programma Veiligheid)
- Zorg- en Veiligheidshuis Limburg-Noord
- Veiligheidsmonitor
- Bijdrage per inwoner aan burgernet
- Lekker Friz!
- Drugspreventie
- Onderhoud van de camera's in de binnenstad.
- Burgernet
- Inzet van manuren
- RIEC Limburg

Een deel van het beschikbare bovenstaande veiligheidsbudget is niet 'gelabeld': deze middelen worden ad hoc/ incidenteel ingezet op basis van het beleid, de actualiteit en de daaruit voorkomende projecten/aanpakken.

¹⁹ Het betref de begrotingsbedragen, waarover de gemeenteraad in november 2015 een definitief besluit neemt.

8 Managementsamenvatting

De bepalende **kaders** voor de uitvoering zijn:

Strategische uitgangspunten

- In dit beleidsstuk wordt veiligheid gezien als een domein-overstijgend thema dat een integraal onderdeel is van alle (gemeentelijke) beleidsvelden;
- Onderscheid wordt gemaakt tussen beleidsprioriteiten, die gericht zijn op een lange termijn aanpak van bepaalde veiligheidsvraagstukken. En prioriteiten op tactisch/ operationeel niveau zoals preventie activiteiten woninginbraken of buurt bestuurt;
- Flexibele inzet van capaciteit op alle niveaus op basis van actuele veiligheidsvraagstukken;
- De gemeente heeft de regie over de gestelde kaders en doelen van het veiligheidsbeleid. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente er zorg voor draagt dat relevante partijen zich committeren aan een gezamenlijk doel. En zich laten aanspreken op hun bijdrage aan de verwezenlijking hiervan;
- Conform de aanpak wijkgericht werken wordt per wijk, met bewoners, bekeken wat de behoefte op het gebied van leefbaarheid en veiligheid is;
- Per taak dient te worden afgewogen welke schaalgrootte van samenwerking wenselijk is;
- Om de burger goed te kunnen faciliteren dienen zowel de gemeente als haar partners hun werkwijze dusdanig aan te passen dat er een hoge mate van samenwerking, integraliteit en flexibiliteit wordt gerealiseerd;
- Het beleid wordt mede op basis van consequente informatiedeling gestuurd;
- Communicatie wordt gezien als een strategisch, ondersteunend middel om de doelstellingen van dit IVB te kunnen bereiken.

Doelstelling

Het bevorderen van de subjectieve veiligheid (veiligheidsbeleving)

De ambitie is de veiligheidsbeleving te verhogen naar een 7,0.

Indicatoren:

- Voelt zich wel eens / vaak onveilig in de eigen woonbuurt (percentage)
- Somscore van het aantal genomen socio-preventieve maatregelen:
 - Ik neem waardevolle spullen mee uit de auto
 - Ik laat 's avonds wanneer er niemand thuis is, het licht branden
 - Ik zet, indien mogelijk, mijn fiets in een bewaakte fietsenstalling
 - Ik laat als ik ergens naartoe ga waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving op straat te voorkomen
- Somscore van het aantal genomen techno-preventieve maatregelen:
 - Buitenverlichting
 - Extra veiligheidssloten of grendels op buitendeuren
 - Alarminstallatie in huis
 - (rol)luiken voor ramen of deuren

Het bevorderen van de objectieve veiligheid

Het verbeteren van de daadwerkelijke veiligheid (de cijfers) wordt, mede op basis van de veiligheidsanalyse, gerealiseerd aan de hand van de inzet op de geprioriteerde thema's en de overige strategische thema's. Concrete doelstellingen ter verbetering van de objectieve veiligheid zijn dan ook opgenomen bij de prioriteiten.

9 Tevens: in te zetten instrumenten

In onderstaande een aantal instrumenten die aansluiten bij de geprioriteerde thema's (niet uitputtend).

PGA/TOP X

De Top X-lijst is een samengestelde namenlijst van geprioriteerde personen (jeugd en volwassenen) die high impact criminaliteit plegen en/of voor ernstige overlast zorgen binnen de gemeente.

De lijst is samengesteld op basis van de speerpunten van de gemeente, de lijst van geprioriteerde politiepersonen ('GPP') en door andere partners van het ZVH aangeleverde casuïstiek. Als er overeenstemming tussen partners is dat de juiste personen in de regio op de lijst staan en ketenpartners hebben voldoende capaciteit om uit te voeren, dan is het de lokale driehoek die de Top X-lijst formeel vaststelt.

Ten aanzien van alle multi-complexe casuïstiek die op de Top X-lijst vermeld staat vindt procesregie plaats door het ZVH. Het voeren van deze procesregie wordt gedaan middels een zogenaamde persoonsgerichte aanpak (PGA). Een integraal (zorg, bestuur en veiligheid) plan van aanpak wordt opgesteld met aandacht voor alle leefgebieden.

De aanpak wordt, tenzij niet mogelijk, zo dicht mogelijk bij en bij voorkeur zelfs mét de geprioriteerde persoon georganiseerd. De term 'persoonsgericht' duidt op een duidelijke focus, echter er is ook sprake van een systeemaanpak waarbij ingezet wordt op het voorkomen van verdere negatieve beïnvloeding in de directe omgeving van de zogenaamde geprioriteerde.

Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Bibob)

De Wet Bibob is een instrument waarmee kan worden voorkomen dat de overheid ongewild criminaliteit faciliteert en dat de onder- en bovenwereld zich met elkaar vermengen. Dit instrument kan worden ingezet in het kader van de verstrekking van vergunningen, subsidies en de gunning van overheidsopdrachten. En biedt de mogelijkheid om de achtergrond van een bedrijf of persoon te onderzoeken. Als er sprake is van criminele antecedenten, kan de betreffende overheidsinstantie weigeren om met de aanvrager in zee te gaan of besluiten de relatie te verbreken. Bij het onderzoek naar de achtergrond van het betreffende bedrijf of persoon, kan de overheidsinstantie zich laten adviseren door het Landelijk Bureau Bibob. Venlo maakt hier, indien dit nodig is naar aanleiding van het gemeentelijke onderzoek, gebruik van.

Sinds 1 juli 2013 is het toepassingsbereik van de wet uitgebreid en is deze vanaf dat moment van toepassing op:

1. Vergunningen voor o.m. evenementen, horeca, bordelen, coffeeshops, bouw en milieugunningen, kamerverhuurders;
2. Subsidies;
3. Aanbestedingen die betrekking hebben op bouw, ICT en milieu;
4. Vastgoedtransacties met overheid als partij.

De gemeente Venlo heeft de Wet Bibob opgenomen in het integriteitsbeleid.

De gemeente voert al BIBOB toetsen uit bij horeca- aanvragen en start in 2015 met de uitbreiding hiervan voor vastgoedtransacties. Er wordt een afwegingskader opgesteld op basis waarvan BIBOB ook op de hierboven genoemde terreinen toegepast kan worden. Hiermee wordt voorkomen dat er (schijn van) willekeur ontstaat en het instrument doelgericht kan worden ingezet.

Cameratoezicht

Van cameratoezicht wordt in het kader van de handhaving van de openbare orde gebruik gemaakt als aanvullend middel op het fysiek toezicht en andere veiligheidsmaatregelen. Doelstelling is het vergroten van de (objectieve) veiligheid en de veiligheidsbeleving van de bewoners, ondernemers en bezoekers.

In Venlo wordt gebruik gemaakt van (49) vaste, (2) flexibele (tijdelijke) en (2) wisselcamera's. Deze worden ingezet op die locaties in de stad waar dit in het kader van de openbare orde gewenst is.

Thans ligt een wijziging van artikel 151 c Gemeentewet ter goedkeuring bij de Eerste Kamer. Dit wetsvoorstel strekt tot uitvoering van het voornemen uit het regeerakkoord om krachtiger in te zetten op cameratoezicht. De eventuele extra mogelijkheden voor Venlo worden afgewacht en desgewenst wordt te zijner tijd het "Beleidskader cameratoezicht 2006" hierop aangepast en geactualiseerd.

Keurmerk Veilig Ondernemen, Bedrijventerreinen (KVO-B)

Om een veilige bedrijfsomgeving te creëren is het KVO-B, waarbij sprake is van publiek-private samenwerking, een zinvol instrument.

Concreet gaat het hierbij om het aangaan van een duurzame samenwerking tussen ondernemers, politie, brandweer en gemeente om gezamenlijk de veiligheid te verbeteren. Dit wil zeggen om samen concrete afspraken te maken om overlast, criminaliteit en onderhoud aan te pakken. Met een breed pakket aan maatregelen zoals betere openbare verlichting, georganiseerd toezicht en brandpreventie zorgen deze lokale partijen voor een schoon, goed onderhouden en veiligere omgeving (zowel objectief als subjectief). Tevens krijgt het bedrijventerrein met een KVO-aanpak een beter imago. Bovendien verbetert de communicatie tussen de partners in dit samenwerkingsverband.

In Venlo zijn de bedrijventerreinen Trade Port, Noorderpoort, Veegtes en Belfeld-Tegelen KVO-B gecertificeerd. Het streven is om de samenwerking middels deze KVO -trajecten op zoveel mogelijk bedrijventerreinen in Venlo gestalte te geven.

10 Bijlage 1: samenvatting evaluatie IVB 2011-2014

Algemene conclusies en aanbevelingen-

Conclusies

In het IVB 2011-2014 is tot doel gesteld:

Het verhogen van de veiligheidsbeleving met jaarlijks 0,1 punt.²⁰

Het veiligheidsgevoel van de Venlose burger is vanaf 2011 gestegen van 6.6 tot 6.9. Hiermee is de doelstelling van het verhogen van het veiligheidsgevoel niet geheel behaald. Immers, de ambitie was om deze jaarlijks te laten stijgen met 0.1 punt.

Effect indicator/jaar	2010 (Nulmeting)	2011	2012	2013	2014
Vergroten veiligheidsgevoel: ambitie	6,6	6,7	6,8	6,9	7,0
Vergroten veiligheidsgevoel: realisatie ²¹	6,6	6,7	XX	XX	6,9

Naast de verbetering van het veiligheidsgevoel is er sprake van een algemeen dalende trend van het aantal geregistreerde incidenten, zowel in Venlo als op landelijk niveau. De politie signaleert in Venlo een concentratie van criminaliteit op specifieke locaties ('hotspots') en door specifieke groepen ('hotshots'). Specifieke vormen van criminaliteit en overlast die veel worden ervaren ('hot crimes') zijn *drugsoverlast* en *jongerenoverlast*. Dit zijn problematieken die wijk overstijgend kunnen zijn. Daarnaast wordt een toename geregistreerd van *overlast door verwarde personen*.

Uit de Veiligheidsmonitor (VM) 2014 blijkt echter dat andere leefbaarheid- en veiligheid gerelateerde aspecten ook de veiligheidsbeleving beïnvloeden. De top drie van belangrijkste buurtproblemen is:

- Te hard rijden
- Hondenpoep
- Rommel op straat

Tevens bestaan per wijk verschillen in de mate waarin een bepaalde factor van invloed is op het (on)veiligheidsgevoel van de bewoners van de betreffende wijk. Dit heeft onder andere te maken met de samenstelling van de wijk, de ligging, het type en de mate van voorzieningen, en de fysieke inrichting van de wijk.

De gegevens uit de VM, de politiecijfers en de behaalde voortgang op de verschillende (geprioriteerde) activiteiten van het IVB, bevestigen het beeld dat veiligheids- en leefbaarheidsgevoelens worden bepaald door een cumulatie van factoren.

Aanbevelingen

Op basis van bovenstaande worden de volgende aanbevelingen gedaan:

1. Veiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken moeten per wijk worden verkend en gebundeld met de reeds beschikbare informatie en instrumenten zoals het "DNA van de wijk". Aangesloten kan worden op uitgangspunten en methodieken als wijkgericht werken, sociale wijkteams en 'Buurt Bestuurt'. Aan de hand van een scan van de wijk wordt, samen met de bewoners, een gerichte aanpak vormgegeven.

²⁰ Nulmeting 2010: 6,6

²¹ Met het niet meer beschikbaar stellen van de middelen voor de Veiligheidsmonitor, zijn er geen metingen uitgevoerd in 2012 en 2013. Bij de begrotingsbehandeling in november 2013 zijn middelen gereserveerd voor tweejaarlijkse deelname aan de Veiligheidsmonitor.

2. Pak veiligheidsvraagstukken die 'wijk overstijgend' zijn integraal, thematisch en op gemeentelijk niveau op. Het betreft in ieder geval:
 - a. Drugsaanpak
 - b. Jongerenoverlast
 - c. Bestuurlijke aanpak georganiseerde misdaad
 - d. Multi-complexe problematiek (betreft personen met problemen op meerdere leefgebieden: bijvoorbeeld een notoire inbreker met een drugsverslaving en geen vaste woon- of verblijfplaats).
3. Maak in het nieuwe IVB onderscheid in kaders voor het beleid en in te zetten instrumenten ten behoeve van de doelstelling van het nieuwe IVB.
4. Draag zorg voor een efficiënte en effectieve verbinding tussen justitie, zorg en gemeenten zodat een integrale persoonsgerichte/systeemgerichte aanpak meetbaar leidt tot een reductie van de kans op recidive. Sluit hierbij onder meer aan op het werkproces ZSM²² van het openbaar ministerie en het Zorg- en Veiligheidshuis Limburg Noord.
5. In samenwerking met de betrokken ketenpartners, waaronder openbaar ministerie en politie, dienen heldere afspraken te worden gemaakt over de inzet van de beschikbare capaciteit van gemeente en partners op basis van vastgestelde prioriteiten.

Conclusies en aanbevelingen Veiligheidsveld 1: Veilige woon- en leefomgeving

Conclusies

1. De ervaren drugsproblematiek in Venlo is, net zoals in Limburg, van grotere omvang dan het landelijk gemiddelde.
2. Hoewel de aandacht voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (voorheen 'huiselijk geweld') onverminderd hoog is geweest in de beleidsperiode, is een toename van aangiftes en incidenten geconstateerd.
3. Het aantal High Impact Crimes (HIC)²³ is in 2014 het laagste in de afgelopen 5 jaar.
4. De mate van ervaren sociale overlast houdt direct verband met het aantal door de politie geregistreerde incidenten op wijkniveau. Het betreft met name overlast van drugs, jongeren en verwarde personen.
5. De bewoners die aangeven zich wel eens onveilig te voelen in hun eigen buurt zijn ook de bewoners die aangeven vermijdingsgedrag te vertonen.
6. Er is een stijging van het aantal geregistreerde 'verwarde personen'.

Aanbevelingen

1. Investeer in de integrale aanpak²⁴ van (drugs)overlast in met name Venlo-Zuid en Venlo-Centrum.
2. Zorg voor de uitvoering van de wettelijke verplichting tot het organiseren van een Veilig Thuis (geweld in afhankelijkheidsrelaties).
3. Onderhoud de integrale aanpak voor HIC. Onderzoek de komende periode, in het kader van 'Veiligheid en communicatie', welke communicatie richting burgers voor de HIC-aanpak het meest geschikt en effectief is.
4. Integrale aanpak voor 'hotspots' en 'hotgroups' zoals verwarde personen en adres- en thuislozen in het Nolenspark blijft noodzakelijk en maatwerk. Flexibiliteit van de inzet en creativiteit in de aanpak is hierin aan te bevelen.
5. Onderzoek op wijkniveau welke veiligheidsvraagstukken daadwerkelijk opgepakt moeten worden. Maak hierbij onderscheid tussen zaken die samen met burgers opgepakt kunnen worden (zoals rommel op straat) en zaken waarin de gemeente een regierol of een wettelijke verplichting heeft (zoals huiselijk geweld, jeugdcriminaliteit en (verkeers)overlast).

²² Zo Snel, Slim, Selectief, Simpel, Samen en Samenlevingsgericht Mogelijk afdoen van een verdachte (strafrechtelijk traject)

²³ HIC-feiten: geweldsdelicten, overvallen, straatroven of woninginbraken

²⁴ (betrokken) veiligheidspartners werken gezamenlijk aan 1 vastgesteld doel.

Conclusies en aanbevelingen Veiligheidsveld 2: Bedrijvigheid en Veiligheid

Conclusies

De geïntensiverde samenwerking met verschillende partners heeft een positief resultaat opgeleverd. Het aantal geregistreerde incidenten is afgenomen en samenwerking tussen ondernemers op bedrijventerreinen is opgestart. Opvallend is de stijging (10%) van het aantal personen dat zich onveilig voelt in uitgaansgebieden (m.n. Venlo - Centrum). Daarnaast is de afstemming van politie-inzet bij evenementen en voetbal een terugkerend discussiepunt.

Aanbeveling

Nader onderzoek doen naar de oorzaak van de stijging van onveiligheidsgevoel in uitgaansgelegenheden in Venlo-Centrum en, indien nodig het treffen van maatregelen.

Conclusies en aanbevelingen Veiligheidsveld 3: Jeugd en Veiligheid

Conclusies

1. De ernst van de overlast is verminderd (van sterk overlast-gevend naar hinderlijk).
2. Het aantal overlastplekken daalt.
3. Het aantal geregistreerde incidenten *overlast jeugd* na enkele jaren van daling is weer toegenomen.
4. De gemiddelde leeftijd van jongeren die betrokken zijn bij het veroorzaken van overlast daalt naar het niveau van basisschoolleeftijd.
5. Er bestaat onder partners geen eenduidig beeld over jeugdgroepen in Venlo: de beoordeling of deze hinderlijk, overlastgevend, of crimineel zijn.
6. De samenwerking tussen partners in de aanpak van onderliggende problematiek bij *overlastgevende jongeren* blijkt nog onvoldoende effectief. Steeds vaker blijven jongeren jarenlang in beeld bij politie en justitie. En er is nog onvoldoende samenwerking tussen de partners (politie, gemeente, bureau jeugdzorg, welzijnsorganisaties, justitie, Zorg- en Veiligheidshuis en scholen) om deze onderliggende problematiek structureel aan te pakken.
7. Een integraal persoonsgerichte aanpak voor *criminele jeugd* is gerealiseerd en uitgevoerd. Echter, in verband met beperkte capaciteit en de doorontwikkeling naar het Zorg- en Veiligheidshuis zijn keuzes gemaakt in de op te pakken casuïstiek, waardoor niet de gehele doelstelling is gehaald.

Aanbevelingen

1. Versterk de integrale aanpak jeugdoverlast en de aanpak van criminele jeugd. Sluit hiertoe aan bij de nieuwe Jeugdwet.
2. Zorg voor een integrale toepassing van de Beke –methodiek²⁵ om te komen tot een eenduidig beeld van jeugdproblematiek.
3. Versterk de samenwerking met het Voortgezet (Speciaal) Onderwijs en het Primair Onderwijs.
4. Besteed specifiek aandacht aan de jeugdoverlast op wijkniveau: Klingerberg, Vossener, Venlo-Zuid en Tegelen op de Heide.

Conclusies en aanbevelingen Veiligheidsveld 4: Fysieke veiligheid

Dit veiligheidsveld is in 2013 alsnog toegevoegd aan het IVB van de gemeente Venlo om de verbinding met het fysieke domein te waarborgen. Hieronder worden de thema's verkeersveiligheid, brandveiligheid, externe veiligheid en rampenbestrijding en crisisbeheersing geschaard. Geconcludeerd kan worden dat stappen zijn gezet om dit

²⁵ Shortlist methodiek Bureau Beke: systematiek om problematische jeugdgroepen te categoriseren: hinderlijk, overlastgevend, crimineel

veiligheidsveld structureel op te nemen in het IVB. Verkeersproblemen blijven, ook volgens de VM2014, onverminderd belangrijk voor de inwoners.

Conclusies en aanbevelingen Veiligheidsveld 5: Integriteit en Veiligheid

Conclusies

1. Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC):
De informatie en expertise die het RIEC kan / moet bieden is afhankelijk van de inzet van ketenpartners. Daarnaast vergt het onderzoeken van een casus vaak recherchecapaciteit, die niet altijd voorhanden is. Beiden (informatie, expertise en opsporing), vormen in veel gevallen de basis voor het nemen van gerichte maatregelen. Op casusniveau is gebleken dat dit nog lang niet in alle gevallen voorhanden was, waarmee niet alle casussen op het gewenste moment konden worden aangepakt.
2. BIBOB:
 - a. Het aantal Bibob-toetsingen blijft redelijk constant;
 - b. De gemeente is afhankelijk van de aanvragen die worden gedaan;
 - c. Toepassing van het instrument levert elk jaar resultaat op in de zin van niet verleende of ingetrokken vergunningen en draagt daarmee bij aan de doelstelling;
 - d. Door een wetswijzing is het mogelijk gemaakt om het toepassingsbereik van de wet uit te breiden.

Aanbevelingen

1. Verbeteren van de samenwerking met het RIEC, en de daarbij betrokken partners, zodat dit een effectieve bijdrage kan leveren aan de (bestuurlijke) aanpak van georganiseerde misdaad. Dit geldt zowel voor de bovenlokale aanpak van georganiseerde criminaliteit als de lokale aanpak.
En het invullen van de noodzakelijke randvoorwaarden voor optimale samenwerking.
2. Uitbreiding toepasbaarheid Wet Bibob:
 - a. Onderzoek de mogelijkheden voor bredere toepassing van de Wet BIBOB binnen de gemeentelijke organisatie;
 - b. Voeg in ieder geval, op basis van de nieuwe wettelijke mogelijkheden, het thema *vastgoed* toe aan het Bibob-beleid van de gemeente Venlo;
3. Voeg het thema *Veilig publieke taak* toe aan veiligheidsveld 5. Dit sluit aan bij de uitvoering van de nieuwe WMO 2015;
4. Richt, gezien de actuele ontwikkelingen, een samenwerkingsproces radicalisering/ polarisatie in. Denk hierbij aan de inrichting van een meldpunt, gerichte preventie en generieke preventie om de voedingsbodem te minimaliseren.